

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Even Buvarp Helsingen
Miljøvern-avdeling

Innvalgstelefon
73 19 91 37

Vår dato
30.10.2013
Deres dato
27.06.2013

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2013/3342-542.1
Deres ref.
201317269-14

Sør-Trøndelag fylkeskommune
PB 2350 Sluppen
7004 TRONDHEIM

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
ARKIVET
SAKS-DOK.NR.: **201317269-20**
05 NOV. 2013
SAKSBEH.: _____ U.OFF.: _____
ARK.: _____

Sør-Trøndelag fylkeskommune
31 OKT. 2013
Arkivet

Rødberg - Tillatelse til etablering av settefiskanlegg for rognkjeks og berggyllt - Marine Harvest Norway AS - Rissa kommune

Fylkesmannen gir Marine Harvest Norway AS tillatelse til etablering av et settefiskanlegg for produksjon av berggyllt og rognkjeks, ved lokaliteten Rødberg i Rissa kommune. Det gis tillatelse til en årlig produksjon av 150 tonn biomasse. Bedriften pålegges å rense avløpet, samt utarbeide et program for å overvåke eventuelle effekter av utslippet på naturmangfoldet i området.

Vi viser til søknad fra Marine Harvest Norway AS, datert av 15.04.13, om tillatelse til settefiskanlegg på Rødberg i Rissa kommune. Søknaden ble oversendt fra Sør-Trøndelag fylkeskommune i brev datert 27.06.13.

Konklusjon og informasjon om vedtak

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gir med dette Marine Harvest Norway AS utslippstillatelse for produksjon av settefisk av berggyllt og rognkjeks på lokaliteten Rødberg i Rissa kommune. Det gis tillatelsen til en produksjon på inntil 150 tonn biomasse per år og et maksimalt forbruk på 180 tonn.

Utslippstillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. § 16. Merk også at vedleggene til tillatelsen er en del av de juridiske kravene til bedriften. Tillatelsen er ikke gyldig før Sør-Trøndelag fylkeskommune har gitt endelig tillatelse etter akvakulturloven.

Saksfremstilling

Oppdrettsvirksomhet på Rødberg

Anlegget på Rødberg (tidligere eid av Fosen Aquasenter AS) fikk den 11.07.2006 permanent tillatelse etter forurensningsloven til et settefiskanlegg for torsk, til 5 mill. stk. settefisk med en total biomasse på 75 tonn.

Etter hvert tok Atlantic Cod Juveniles AS over anlegget og søkte i 2008 om endringer av tillatelsen. Fylkesmannen gav da tillatelse til produksjon av settefisk av torsk med inntil 75 tonn biomasse pr. år. Dette tilsvarte ca. 15 millioner stk. settefisk med en vekt på ca. 5 gram. I forbindelse med ny tillatelse ble det også stilt krav til rensing av avløpsvannet innen 01.12.2010.

Kravet om rensing ble pålagt av bedriften den 21.12.2009, men klagen ble senere trukket tilbake og tillatelsen av 11.07.2006 ble benyttet i videre drift. Det har derfor ikke vært etablert renseanlegg ved lokaliteten ved tidligere produksjon.

Oppdrett av torsk ble avsluttet i februar 2012. Anlegget er nå kjøpt opp av Marine Harvest Norway AS, som ønsker å starte oppdrett av berggylt og rognkjeks.

Strømforhold ved lokaliteten

Det er utført strømmålinger ved avløpet til anlegget i perioden 10.04.13 – 20.05.13 ved bruk av dopplermåler som ble plassert på 11 meters dyp. Detaljerte måledata er oversendt for 4 og 9 meter, og viste en gjennomsnittlig strømhastighet på henholdsvis 14,1 og 12,8 cm/s. Det er også målt svært høy maksimal strømhastighet på 65,2 og 50,3 cm/s på henholdsvis 4 og 9 meter.

Retningen på strømmen i området er viktig for å avgjøre hvor det organiske materialet fra virksomheten kan ende opp. Ved 4 meter er strømmen i hovedsak rettet mot nordvest og ved 9 meter er strømmen noe mer fordelt mellom nordvestlig og sørøstlig retning men med noe overvekt mot nordvest.

Resipientundersøkelse

I april 2013 ble det utført en MOM-B undersøkelse av bunnen i området. Undersøkelsen ble utført omtrent et år etter at oppdrett av torskeyngel ble avsluttet. Området består i hovedsak av fjellgrunn og stein, og det ble ikke funnet spor av tidligere oppdrettsaktivitet. Det ble kun påvist dyr i en av prøvestasjonene, grunnet mangel på sediment i grabb.

Nasjonal marin verneplan

I september 2009 ble det sendt ut oppstartsmelding for 17 områder i Nasjonal marin verneplan, hvor Rødberg var et av områdene som ble valgt ut i første pulje. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sendte da, sammen med Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet), ut en oppstartsmelding for Rødberg som markerte starten på planprosessen.

Planområdet for Rødberg er på 16 km² og ligger i Rissa kommune. Verneområdet ligger på nordsiden av Trondheimsfjorden, i overgangen mellom det ytre og midtre fjordavsnittet.

I følge oppstartsmeldingen er verneverdiene knyttet til:

«(...) hardbunnlokalitetens spesielle og artsrike flora og fauna, og da særlig korallrevet. Bergskråningen er tett besatt med både hexa- og octokoraller med mellomliggende partier som delvis består av døde koraller og korallgrus. Området har det største mangfoldet av flora og fauna i Trondheimsfjorden. Her finnes både sørlige og nordlige arter som overlapper med sine utbredelsesgrenser her. Minst 15 av de 17 kjente norske korallartene er påvist, sammen med en artsrikdom av mollusker, børstemark, krepsdyr, pigghuder og sekkedyr. 2/3 av de marine artene i Trondheimsfjorden finnes her. De sterke undervannsstrømmene som vesentlig går i vestlig retning, fører med seg både organisk materiale og plankton og bidrar til det rike dyrelivet på denne lokaliteten. Verneverdiene er således knyttet til det undersjøiske landskapet, og da særlig de rike korallforekomstene. Men også hele bergskråningen, fra de grunnere områdene og ned til de større dypene, med sitt rike og varierte dyre- og planteliv utgjør en del av

verneverdiene. Området har i tillegg verdifulle gruntvannsområder. Området har stor forskningsmessig verdi.»

Videre er formålet med vernet:

«(...) å ta vare på de spesielle geologiske strukturene og det rike dyrelivet inklusiv forekomster av korallrev, grunne spektakulære forekomster av koraller og andre arter og gruntvannsområder.»

Da det er startet opp en prosess mot vern av områdene på Rødberg, er det også etablert midlertidige retningslinjer for fagmyndighetens saksbehandling innenfor vernegrensene.

Punkt 1 i de midlertidige retningslinjene sier noe om hvilke vurderinger som må gjøres i forhold til aktiviteter i verneområdet:

«Hvilke nye aktiviteter eller inngrep, eller utvidelse av eksisterende aktiviteter, som bør tillates og hvilke vilkår som eventuelt bør stilles for tillatelse, må vurderes i det enkelte tilfelle i forhold til bl.a. områdets verneverdier og verneformål. Føre var-prinsippet og best tilgjengelig kunnskap om områdets verneverdier, aktuelt verneformål og miljøeffekter av de aktuelle aktiviteter og inngrep skal legges til grunn.»

Punkt 2 viser videre til at:

«Nye aktiviteter eller inngrep eller utvidelse av eksisterende aktiviteter som kan føre til varig skade i forhold til aktuelt verneformål og verneverdier i området skal så langt mulig unngås.»

Grønningsbukta naturreservat

Omtrent 600 meter (luftlinje) nordvest for oppdrettsanlegget på Rødberg ligger Grønningsbukta naturreservat som omfatter 588 dekar, hvorav 490 dekar er vannareal. Formålet med fredningen er å bevare et viktig våtmarksområde i sin naturlige tilstand med tilhørende plante- og dyreliv, særlig av hensyn til et spesielt strandengområde og et rikt og interessant fugleliv. Området består av naturtypene strandeng og strandsump, og bløtbunnsområder i strandsonen.

Annet naturmangfold

Sjøområdene rundt Rødberg er forslått vernet gjennom nasjonal marin verneplan på bakgrunn av sitt rike naturmangfold. I områdene rundt Rødberg finnes det også viktig og sårbart naturmangfold både på land, i strandsonen og i sjøen. Det er større områder med strandeng, strandsump og bløtbunnsområder i strandsonen i både Prestbukta og Grønningsbukta. En rekke rødlistede arter er knyttet til området. Mange av disse artene er knyttet til det terrestriske miljø i form av planter og fugler, men også en rekke sjøfugl benytter seg av området.

Risikovurdering av utslipp og effekter på verneverdier

I forbindelse med søknad om endring av produksjon på Fylkesmannen i brev av 25.07.13, Marine Harvest Norway AS, å gjennomføre en risikovurdering av utslippet fra anlegget opp i mot verneverdiene i området. Fylkesmannen påla at følgende vurderinger ble gjennomført:

- Vurdering av utslippets effekt på verneområdet, spesielt i forhold til korallene
- Vurdering av om endringer av oppdrettsart fra torsk til berggyllt og rognkjeks vil endre utslippets karakter

- Vurdering av mengden rensset utslipp i forhold til anleggets tidligere utslipp (næringssalter etc.)
- Vurdering av om utslipp av kjemikalier og antibiotika fra driften av anlegget kan spres til omkringliggende miljø
- Vurdering av tiltak som skal/bør gjennomføres for å begrense påvirkningen
- Vurderinger i forhold til om det eksisterer andre mer egnede utslippspunkt i området, som vil redusere påvirkningen på verneområdet. Dette må også vurderes med tanke på dybdeforhold, topografi og vannsirkulasjon.

Rådgivende Biologer AS har gjennomført en slik vurdering og konkluderer med at utslippet fra virksomheten i liten grad vil påvirke det biologiske mangfoldet eller verneinteressene i sjøområdene ved Rødberg.

Planstatus og kommunal behandling

Søknaden ble behandlet av Rissa kommune den 10.06.13. Lokaliteten skal i følge kommunen drives i bygninger det har vært tilsvarende virksomhet i tidligere, og er i tråd med Rissa kommunes arealplaner som gjelder for området.

På grunn av det pågående arbeidet med marin verneplan på Rødberg, ber kommunen om at Fylkesmannen vurderer søknaden i forhold til eksisterende verneområde, viktige naturtyper og det pågående arbeidet med nasjonal marin verneplan. Kommunen er opptatt av at verneinteressene og naturmiljøet i området ikke skal forringes, men tilsvarende interessert i at næringslivet i området skal kunne utvikle seg.

Det kom inn en merknad fra Fosen Naturvernforening i forbindelse med at saken har vært ute til offentlig gjennomsyn.

Hovedpunktene i Fosen Naturvernforenings merknader følger under:

- Redusert dyrevelferd
- Marint verneområde og naturreservat
- Forurensning
- Smitte til lokale stammer av rensefisk og annen fisk
- Miljøundersøkelser
- Naturmangfoldloven
- Fiskeoppdrettsloven
- Vannforskriften

Fylkesmannen har kommentert/vurdert de merknader som kommer inn under vårt ansvarsområde i vår vurdering og begrunnelse.

Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Fylkesmannen skal ved vår vurdering etter forurensningsloven også gjøre vurderinger med tanke på vannforekomsten og muligheter for å opprettholde eller oppnå god økologisk tilstand i resipienten. I tillegg skal vi vurdere tiltakets effekt på naturmangfoldet i området gjennom vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8 – 12, jf. § 7.

Fylkesmannen skal i tillegg gi en uttalelse til søknaden med vurdering av hensynet til verneområder, biologisk mangfold, vilt og lakse- og innlandsfisk. Uttalelsen blir gitt i eget brev.

Fylkesmannen har ved avgjørelsen om tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Referanseområde for marint vern

I oppstartsmeldingen er det også påpekt at området på Rødberg kan tjene som et viktig referanseområde

«(...) Det er ønskelig å unngå oppdrettsvirksomhet i sjøen i området. Dette fordi Rødberg kan tjene som et viktig referanseområde som upåvirket av slik aktivitet. Områdets betydning for forskning og muligheten for lange tidsserier i overvåkingen av havbunnen her må trekkes frem i denne sammenheng. Hele verneområde bør således kunne tjene som verneområde.»

I de midlertidige retningslinjene er det også presisert at områder som er utpekt som mulige referanseområder bør bevares mest mulig uberørte i forhold til den eller de aktiviteter de er ment å være referanseområder for. Det er derfor ikke ønskelig å tillate aktiviteter som kan ha vesentlige negative effekter på verneområdet.

Tilstand i resipient

Den utførte undersøkelsen av sedimentene i området viste ingen tegn til påvirkning fra den tidligere driften ved settefiskanlegget. Undersøkelsen ble utført over 1 år etter at den tidligere driften ble avsluttet, og det er dermed naturlig at området ikke viser spor etter den tidligere driften. Lokaliteten er svært strømsterk, noe som bidrar til å spre det organiske materialet over et større område, samt bidrar til raskere nedbrytning.

Påvirkning på verneområdet

Da det er startet opp en prosess mot vern av områdene på Rødberg, er det også etablert midlertidige retningslinjer for fagmyndighetens saksbehandling innenfor vernegrensene, som nevnt ovenfor.

Fylkesmannen ønsker ikke at utslippene innenfor det foreslåtte marine verneområdet på Rødberg skal ha negative effekter/konsekvenser for naturmangfoldet. Med bakgrunn i dette påla vi bedriften å gjennomføre en risikovurdering av sitt utslipp opp i mot naturmangfoldet og verneverdiene i området.

Rådgivende Biologer AS har på vegne av bedriften gjennomført en vurdering av utslippet. Det er skissert at det trolig vil benyttes trommelfilter med mekanisk rensing, og det er gjort beregninger for filter med maskestørrelse på 40 og 90 µm. Ved at det blir benyttet en duk på 40 µm, så vil utslippet av organisk stoff omtrent halveres, fosfor reduseres med 25 % og nitrogen øke med 40 % i forhold til tidligere drift ved anlegget. Også for et filter på 90 µm så vil utslipp av organisk stoff og fosfor reduseres sammenlignet med tidligere utslipp. Utslippet av nitrogen vil øke noe da nitrogen er vanskelig å rense på foreslåtte metode. Dette skyldes at nitrogen skilles ut over fiskens gjeller og er løst i vannmassene.

Det tidligere torskeanlegget på lokaliteten er også omtalt i oppstartsmeldingen for marin verneplan for Rødberg:

«Det finnes et landbasert anlegg for produksjon av torskeyngel på Røbergneset, og det anses for uproblematisk at dagens (2008) aktivitetsnivå her videreføres, med de utslippstillatelser som foreligger»

Ved at Fylkesmannen stiller krav til rensing av avløpet, vil trolig belastningen fra avløpet i form av organisk stoff og fosfor reduseres i området sammenlignet med tidligere drift. For nitrogen er det skissert at utslippet vil øke noe, men risikovurderingen har konkludert med at dette vil ha liten eller ingen innvirkning på naturmangfoldet i området. Dette med bakgrunn i at utslippet vil fortynnes svært raskt og utslippet er lite sammenlignet med tilførselen fra jordbruket gjennom nærliggende vassdrag. Det vil derfor ikke påvirke området eller fjordens vannkvalitet vesentlig. Det skal også gjennomføres undersøkelser av området for å dokumentere at dette ikke vil ha en negativ påvirkning på naturmangfoldet.

For koraller er trolig nedslamming den største risikoen knyttet til oppdrettsvirksomheten. I forhold til strømretning, strømstyrke, avstand til korallene og utslippspunkt er det lite trolig at organisk materiale vil nå korallforekomstene. Utslippet er plassert i et grunnere område inne ved land, og trolig vil det meste av organisk materiale fra virksomheten sedimentere og omsettes innenfor en begrenset radius.

Prøvetaking rundt avløpet

Rundt lokaliteten på Rødberg er det sterk strøm, og dette vil i følge risikovurderingen bidra til at næringssalter raskt vil blandes inn i tidevannslaget og bli en del av det generelle næringssaltinnholdet i fjordsystemet.

I nærområdene til anlegget drives det et omfattende jordbruk, som innebærer avrenning av næringssalter i forbindelse med gjødsling av jorda. Beregninger som er utført viser at avrenningen fra landbruket gjennom elver til Grønningsbukta og Prestbukta, trolig er minst 2-3 ganger høyere enn utslippet fra settefiskanlegget. Det relativt store utslippet av næringssalter fra landbruket sammenlignet med settefiskanlegget, vanskeliggjør også overvåkning av utslippet. Ved målinger av f.eks. klorofyll vil det være vanskelig og ressurskrevende og spore effekter fra utslippet tilbake til settefiskanlegget.

Videre gjør det foreslåtte vernet av området det vanskelig å overvåke utslippet fra virksomheten. Undersøkelser som vanligvis pålegges rundt utslippet til settefiskanlegg, innebærer prøvetaking av sedimenter og bunnfauna. Da flere av verneverdiene rundt Rødberg er knyttet til bunnen og bunnfaunaen i området, er det ikke ønskelig at slike undersøkelser utføres. Bedriften pålegges derfor å utarbeide et prøvetakingsprogram for å dokumentere eventuelle negative effekter av utslippet, uten direkte å påvirke bunnen i området.

Fylkesmannen vil presisere at det ikke er tillatt å utføre undersøkelser eller andre tiltak som direkte påvirker verneverdiene i området dersom de ikke er regulert gjennom tillatelsen. Dette gjelder f.eks. grabbprøver av sedimenter. Slike tiltak krever tillatelse fra Fylkesmannen.

Slamhåndtering

Oppdrett av marine arter som berggyllt og rognkjeks, krever i motsetning til oppdrett av laksefisk, saltvann under hele prosessen. Dette vil også påvirke slammet som oppstår ved rensing av avløpet. Ved at slammet inneholder større mengder salt, er det derfor uegnet til bruk som jordforbedring i nærområdet. Som en følge av dette, må bedriften utarbeide en slamhåndteringsplan for hvordan slam skal avhendes på en forsvarlig måte og i henhold til gjeldende regelverk.

Vurdering etter vannforskriften

I følge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Vannforskriften § 12 gir åpning for ny aktivitet eller nye inngrep som likevel i en liten grad kan påvirke tilstanden i resipienten negativt. Det kan tillates forringelse fra svært god til god økologisk tilstand forutsatt av visse vilkår er oppfylt.

Vann-Nett er NVE sin database som viser status over vannkvalitet og vurdering av risiko for ikke å oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021. For vannforekomsten Rødberneset - Bekkjaneset (0320040500-17-C), er denne vurdert til å være en beskyttet kyst/fjord, med en økologisk tilstand satt til moderat. Den kjemiske tilstanden er ikke definert. Området er satt i risiko, hovedsakelig som følge av de to småbåthavnene som er etablert på hver sin side av oppdrettslokaliteten på Rødberg. Det er knyttet noe usikkerhet til vurderingene da det foreligger lite data for området.

Virksomheten det her søkes om tillatelse til er vurdert til ikke å komme inn under unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12. Fylkesmannen vurderer det slik at det er mulig å hindre eller rense alle eventuelle utslipp på en slik måte at bestemmelsen i vannforskriften (§ 4-6) kan overholdes, og målene i forvaltningsplanen kan oppnås.

Vurdering etter naturmangfoldloven

I følge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket og mulige effekter på biologisk mangfold i området.

§ 8 – Kunnskapsgrunnlaget

Grønningsbukta naturreservat er et svært viktig strand – og gruntvannsområde, med høy ornitologisk verdi. I følge Artsdatabankens artskart er den en rekke registreringer av sårbare og truede arter i reservatet. Av sjøfugl finner vi blant annet lomvi (CR), teist (VU), krykkje (EN), alke (VU), makrellterne (VU), sjøorre (NT), fiskemåke (NT), svartand (NT) og hettemåke (NT). Det er også flere truede og sårbare landlevende arter som benytter seg av områdene innenfor naturreservatet, og det er registrert 86 ulike fuglearter i området.

I områdene rundt Prestbukta, som ikke er omfattet av eksisterende vern, finner man de samme artene av fugler som i Grønningsbukta, samt at steinkobbe (VU) er observert.

Grønningsbukta naturreservat, samt deler av Prestbukta er større våtmarksområder, kun adskilt av Rødbergsneset, og må ses i sammenheng. Områdene består i følge oppstartsmeldingen av større bløtbunnsområder i strandsonen og den prioriterte naturtypen strandeng og strandsump.

I følge Naturbase er det 3 artsforekomster av koraller i nærheten til Rødberg. Lokalitetene er registrert henholdsvis 2,2 km vest, samt 1,3 og 4 km sør for settefiskanlegget på Rødbergsneset. Registreringene er av eldre dato, og registreringene kan derfor være noe unøyaktige. Det er trolig at korallene kan eksistere langs store deler av Rødbergsryggen og ikke bare i de registrerte områdene. Minst 15 av de totalt 17 kjente norske korallartene er påvist i området.

Prestelva som renner ut i Prestbukta har i følge Miljødirektoratets Lakseregister en anadrom strekning, med stammer av både laks og sjørret. Bestandstilstanden til laks er satt til moderat påvirket og sjørreten er satt til redusert. Bestandene er særlig påvirket av jordbrukstilsiget i området, samt at laksebestanden påvirkes gjennom innsig av rømt oppdrettslaks.

Lokaliteten er plassert inne i den nasjonale laksefjorden Trondheimsfjorden.

§ 9 – Føre-var-prinsippet

Fylkesmannen har lagt stor vekt på føre-var-prinsippet i denne saken. Vi begrunner dette med at anlegget er plassert i et foreslått nasjonalt marint verneområde med et svært rikt naturmangfold. Det er ikke ønskelig at anlegget skal medføre negative effekter på naturmangfoldet i området.

Ved at bedriften pålegges å rense avløpet, at det stilles krav til å benytte beste tilgjengelige teknikker (BAT) og krav til utarbeidelse av et prøvetakingsprogram, mener vi at faren for akkumulering av organisk materiale og negative effekter på naturmangfoldet skal være liten. Om det viser seg at bedriften ved omsøkt endring i vesentlig grad forverrer situasjonen i området, vil Fylkesmannen vurdere ytterligere tiltak for å redusere påvirkningen.

§ 10 – Økosystemtilnærming og samlet belastning

På hver side av anlegget på Rødberg er det etablert småbåthavner med plass til ca. 100-150 båter. Småbåthavner kan bidra negativt til forurensningssituasjonen i et område gjennom utlekking av bunnstoff, drivstofflekkasjer og generell forsøpling.

Rundt anlegget på Rødberg drives det en omfattende jordbruksaktivitet, og det er trolig et stort tilsig av næringssalter som en følge av dette. Tilsiget for områdene rundt Rødberg er i følge risikovurderingen fra Rådgivende Biologer AS, beregnet til å være flere ganger større enn utslippene fra oppdrettsvirksomheten.

Settefiskanlegget på Rødberg har vært i drift fra 2001 og fram til 2012 uten rensing av avløpet. Ved at det nå pålegges rensing og at avløpet overvåkes, mener vi at den totale påvirkningen på de viktige verneverdiene i området ikke vil bli vesentlig endret fra tidligere nivå. Vi anser derfor den totale påvirkningen

på området til å være akseptabel, og kan med dette tillate en utvidet produksjon på lokaliteten.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak, evt. ekstra rensetrinn.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gis de beste samfunnsmessige resultatene.

Bedriften plikter å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Anlegget skal benytte best tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Eablering av renseanlegg	1. mars 2014	3.2.3
Innsending av koordinater for utslippspunkt	1. mars 2014	3.3
Utarbeide og oversende slamhåndteringsplan	1. februar 2014	8.2
Utarbeide og oversende et prøvetakingsprogram for å dokumentere eventuelle effekter av avløpet på verneverdier	15. januar 2014	11.2
Resultater fra måling av avløpsvannet rapporteres via Altinn	1. mars hvert år	11.3

Varsel om evt. ytterligere rensekrav

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at hvis oppfølgende undersøkelser viser at situasjonen rundt utslippspunktet og/eller nærområdet forverres betydelig, vil bedriften kunne bli pålagt ytterligere rensing, jf. Beste tilgjengelige teknologier for Akvakultur i Norden (TemaNord 2013:529).

Generelle forutsetninger for tillatelsen og informasjon om regelverk

Internkontroll

Det er en forutsetning at bedriften har en internkontroll som tar hensyn til bedriften sine plikter for å hindre forurensning av ytre miljø, og som sikrer at bedriften oppfyller de kravene som går fram av lover, forskrifter og utslippstillatelsen.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi nettstedet www.regelhjelp.no.

Endringer eller tilbakekalling av tillatelsen

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndighetene, eller den som disse bemyndiger, få inspisere anlegget til enhver tid, jf. forurensningsloven kap. 7.

Tvangsmulkt og straff

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Ved avvik fra tillatelsen eller forurensningsloven kan Fylkesmannen gi pålegg om igangsetting av tiltak for å rette opp avvik, jf. forurensningsloven § 7, siste ledd. Dersom pålegget ikke blir fulgt opp, kan Fylkesmannen fatte vedtak om tvangsmulkt til staten, jf. § 73, eller sørge for igangsetting av tiltak, jf. § 74.

Erstatningsansvar

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
ass. miljøverndirektør

Even Buvarp Helsingen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

1. Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Marine Harvest Norway AS på lokaliteten Rødberg i Rissa kommune

Kopi m/vedlegg:

Rissa kommune		7100	RISSA
Fiskeridirektoratet region Trøndelag	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Fosen Naturvernforening	Ytre Ringvei 32	7100	RISSA
Mattilsynet - Felles postmottak	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Marine Harvest Norway AS	Postboks 4102 Dreggen	5835	BERGEN

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Marine Harvest Norway AS på lokaliteten Rødberg i Rissa kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16, og tidligere tillatelse er opphevet i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 15.04.13, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Tillatelsen gjelder på de vilkår som er gitt i dette dokumentet.

Med hjemmel i § 18 i forurensningsloven erstatter denne tillatelsen tidligere tillatelser til utslipp fra settefiskproduksjon på lokaliteten Rødberg i Rissa kommune.

Dersom bedriften ønsker å gjøre endringer i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen, og som kan ha miljømessig betydning, må endringene avklares skriftlig med Fylkesmannen på forhånd.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang, slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Virksomhetsdata

Ansvarlig enhet	Marine Harvest Norway AS
Akvakulturlokalitet ¹	10381 Rødberg
Postadresse	PB. 4102 Dreggen, 5835 Bergen
Kommune og fylke	Rissa kommune, Sør-Trøndelag
Organisasjonsnummer	959 352 887
NACE-kode/NOSE-kode (r)	
Posisjon (grader og desimalminutter)	63° 29,196` N 9° 59,657` E (Euref89/WGS84)

Fylkesmannen sine referanser

Arkivkode	Anleggsnr	Tillatelsesnr	Bransje	Risikoklasse ²
2013/3342			Akvakultur	4

Tillatelse gitt: 30.10.2013

Marit Lorvik (e.f.)
ass. miljøverndirektør

Even Buvarp Helsingen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

¹ Jf akvakulturregisteret, <http://www.fiskeridir.no/register/akvareg/>

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra akvakulturproduksjon av settefisk av berggylt og rognkjeks. Tillatelsen er basert på en årlig produksjon av 150 tonn biomasse per år, med et fôrforbruk på 180 tonn.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3, eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.3. Tiltak ved økt forurensningsfare eller unormale driftsforhold

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, også om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. 9.4.

2.4. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

dokumentere at bedriften overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

2.5. Føre-var-prinsippet, beste tilgjengelige teknikker og utskifting av utstyr

Anlegget skal etterleve forurensningslovens føre-var-prinsipp for å redusere miljøpåvirkningen av driften og forbruket av ressurser. Dette gjelder for alle interne produksjonsprosesser, samt rensing av avløp.

Bedriften plikter som en del av sin internkontroll å holde seg oppdatert på dokumentasjonen som finnes for bransjen når det gjelder de best tilgjengelige teknikker (BAT)⁴. Anlegget skal bruke beste tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader.

Dersom bedriften planlegger utskifting av utstyr som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensning på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, er det meldeplikt til Fylkesmannen⁵.

2.6. Nærmiljø

Den ansvarlige skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av driften blir redusert til et minimum.

Alt av innsatsstoff, produksjonsenheter, avfall med mer som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte å være en fare eller ulempe for miljøet skal være sikret mot tilgjengelighet for uvedkommende.

Alle lagertanker for flytende tilsatsstoff, innsatskemikalier eller avfall som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte å være en fare eller ulempe for miljøet skal sikres mot overfylling og lekkasje.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsmengder

Det er ikke satt utslippsgrenser for komponenter i avløpsvannet. Utslippene fra settefiskanlegget er indirekte avgrenset gjennom en produksjonsramme (vilkår 1) og krav om rensing av avløpet (pkt. 3.2.3). Utslippene til vann skal reduseres i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig. Renseeffekten skal

⁴ Begrepet BAT er i utgangspunktet knyttet til bedrifter som er omfattet av EUs IPPC-direktiv, som akvakultur foreløpig ikke er omfattet av. Forurensningsloven § 2, 1. Ledd pkt. 3 viser til lignende generell retningslinje på forurensningsområdet: "For å unngå og begrense forurensning og avfallsproblemer skal det tas utgangspunkt i den teknologi som ut fra en samlet vurdering av nåværende og framtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater." Forslag til BAT-dokumentasjon for akvakultur foreligger per i dag for eksempel fra Nordisk Ministerråd, jf rapporten TemaNord 2005:528, *Beste tilgjengelige teknikker for fiskeoppdrett i Norden* (2005).

⁵ Jf forurensningsloven § 19.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

måles i forhold til oppnådd reduksjon av organisk stoff og partikler, se pkt. 3.2.3 og vilkår 10.

Det skal utføres jevnlige målinger av utslipp til vann. Prøvetaking og analyser skal gjennomføres i samsvar med krav i pkt. 10.1.

3.2. Utslippsreduserende tiltak, renseanlegg m.m.

3.2.1. Vannforbruk

Forbruket av vann skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig tilpasses anlegget sitt faktiske behov i produksjonen og en størst mulig renseeffektivitet i renseanlegget. Overforbruk av vann skal ikke forekomme.

3.2.2. Fôring

Ved fôring av fisken skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig. Fôrfaktor bør ikke bli vesentlig høyere enn 1,0. Det er bare tillatt å bruke tørrfôr eller mykfôr.

3.2.3. Renseanlegg

Før utslipp til resipienten skal avløpsvannet renses mekanisk gjennom et primærrenseanlegg, dvs. at avløpsvannet skal renses i silanlegg, mekanisk sedimenteringsanlegg eller annen type renseanlegg som oppfyller følgende rensekraav:

	Rensekraav	Måleparameter
Suspendert stoff	minst 65 % reduksjon	SS (partikler > 0,45 µm)
Organisk stoff	minst 60 % reduksjon	BOF ₅

For definisjoner, se vedlegg 2.

Kravet om rensing skal være oppfylt innen **1. mars 2014**.

3.2.4. Sikring av avløp med dobbel fiskesil

Før utslipp til resipienten skal avløpsvannet mekanisk måtte passere minst to siler som hver for seg effektivt hindrer fisk av enhver størrelse å passere. Begge silene skal til vanlig være installerte og operative, men minst en av silene skal til enhver tid være operativ.

3.2.5. Overløp

Overløpsvann eller annet vann som kan føre fisk må ledes gjennom sil eller annet hinder, slik at fisk ikke kan slippe ut.

3.2.6. Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet slik at utslipp ikke overstiger grensen på 50 mg/l, fastsatt i forurensningsforskriften⁶.

⁶ Jf forurensningsforskriften kap. 15 om krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Avløpsvannet skal føres ut i resipienten på en slik måte at innblanding i vannmassene blir best mulig.

Bedriften skal oversende koordinater for utslippspunktet **innen 1. mars 2014**.

3.4. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.5. Sanitæravløpsvann

Ved tilknytning til offentlig avløpsnett fastsetter den ansvarlige for nettet nærmere krav.

4. Utslipp til luft

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Fôrlagring, spyling, rengjøring og tørking av utstyr, håndtering av avfall og andre aktiviteter ved anlegget skal foregå på en slik måte at det ikke fører til nevneverdige luktulempen for naboer eller andre utenfor bedriften sitt område.

5. Støy

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyplager for omgivelsene. Aktiviteter som medfører fare for spesiell støy bør i størst mulig grad gjennomføres innenfor normal arbeidstid, dvs. mandag til fredag kl. 7-16.

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl.19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h*}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

For definisjoner, se vedlegg 2.

Dersom støyen inneholder tydelige enkelttoner og/eller impulslyd, skal grenseverdiene reduseres med 5 dB (A).

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Selv om virksomheten holder seg innenfor grenseverdiene, har bedriften likevel plikt til å redusere støy mest mulig.

6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurensset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurensset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁷.

7. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁸

8. Avfall

8.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁹.

⁷ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurensset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁸ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Brenning av avfall er ikke tillatt uten at det skjer i forbrenningsovn med særskilt tillatelse fra Fylkesmannen.

Alt avfall skal mellomlagres på forsvarlig måte og på særskilt avsatt område.

Alt avfall skal leveres til godkjent avfallsmottak for slike avfallstyper. Bedriften må kunne dokumentere levert avfallsmengde fordelt på ulike typer. Dokumentasjonen skal inngå i bedriften internkontroll.

8.2. Organisk produksjonsavfall

Død fisk, fôrrester, slam, fett mv. skal håndteres på en slik måte at det ikke oppstår fare for forurensning.

Anlegget skal ha beredskap for å kunne håndtere massiv fiskedød.

Dumping av død fisk, slam og annet avfall i sjøen er ikke tillatt.

Død fisk skal tas forsvarlig hånd om. Oppsamlet død fisk skal konserveres omgående ved ensilering, frysing el.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes.

Antibiotikaholdig død fisk og annet antibiotikaholdig avfall eller slam skal lagres i eget lager. Lageret skal ha nok kapasitet, både til avfall ved vanlig drift og avfall ved sykdom.

Akvakulturanlegget skal ha en kriseplan for å håndtere store mengder død fisk, ved for eksempel algeoppblomstring eller sykdom.

Oppsamlet avfall som ikke inneholder antibiotika skal, så langt som mulig, utnyttes til fôrprodukt eller gjødsel/jordforbedringsmiddel, og skal håndteres i henhold til gjeldende regelverk¹⁰ på dette området.

Oppsamlet slam fra renseanlegg skal oppbevares på en slik måte at det oppstår minst mulig luktulemper. Slammet skal oppbevares, håndteres og leveres til godkjent mottak/behandling/bruk i henhold til bedriftens slamhåndteringsplan og gjeldende regelverk på dette området. Håndtering og transport av dette avfallet skal skje på en slik måte at det oppstår minst mulig ulempe, lukt, mv. Slamhåndteringsplanen skal inngå i bedriftens internkontrollsystem.

¹⁰ Forskrift om transport og behandling av animalsk avfall, og anlegg som behandler animalsk avfall (FOR-1999-11-05-1148), Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav (FOR-2003-07-04-951), og annet relevant regelverk, evt. senere utgaver.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Bedriften skal utarbeide en slamhåndteringsplan, som skal oversendes Fylkesmannen innen **1. februar 2014**.

8.3. Medisiner og kjemikalierester

Ubenyttede rester av medisinfôr, antibiotika, insekticid og andre miljøfarlige stoff, inkludert emballasje, må samles og lagres forsvarlig, før det blir levert til produsent eller annen godkjent mottaker.

8.4. Farlig avfall

Lagring av farlig avfall skal skje under tak og lageret skal være sikret mot tilgjengelighet for uvedkommende. Lagertanker for flytende avfall større enn 1 000 liter skal ha en oppsamlingsmulighet som rommer tanken sitt volum. Annen lagring av farlig avfall skal skje på ugjennomtrengelig fast dekke. Alle avfallstyper skal være varig merket med innhold og evt. faremerke. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall og skal ikke lagres lenger enn 12 mnd.

9. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

9.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

9.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Medisin, insekticid og andre kjemikalier som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte være en fare eller ulempe for miljøet skal lagres slik at det ikke er fare for spill eller søl til miljøet. Lagringsplassen bør utformes slik at evt. utslipp/spill/søl kan samles opp, for eksempel ved hjelp av oppsamlingstanker/kanter med tilstrekkelig volum.

Bedriften plikter jevnlig å føre tilsyn og kontroll med renseanlegg, fôringsutstyr med mer, slik at det kan drives mest mulig effektivt. Bedriften må blant annet drive forebyggende vedlikehold og ha et rimelig reservedelslager av de mest utsatte komponentene, jf. ellers krav i internkontrollforskriften.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

9.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

9.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹¹. Bedriften skal også så snart som mulig, og senest nærmest følgende arbeidsdag, underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

Unormale driftsforhold ellers, som ikke blir omfattet av definisjonen av akutt forurensning, skal varsles til Fylkesmannen så snart som mulig, og senest nærmest følgende arbeidsdag.

Fylkesmannen skal holdes skriftlig orientert om årsaken til hendelsen og tiltak som er satt i verk eller som er planlagt for å motvirke og avgrense virkninger og hindre gjentakelser.

10. Utslippskontroll

10.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til vann, og disse skal utføres slik at de blir representative for virksomheten sine faktiske utslipp. Bedriften skal på forespørsel til enhver tid kunne dokumentere at rensekravene i vilkår 3.2.3 blir etterlevd, jf. internkontrollen.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Utslippskontrollen ved renseanlegget skal utføres i samsvar med følgende oppsett:

¹¹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

	Måleparameter	Prøvepunkt	Prøver per år
Suspendert stoff	SS	Innløp og utløp (renseanlegg)	6 døgn-blandprøver
Organisk materiale	BOF ₅	Innløp og utløp (renseanlegg)	6 døgn-blandprøver
Avløpsmengde		Innløp og utløp (renseanlegg) + overløp	Kontinuerlig

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes. Fylkesmannen kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

10.2. Journalføring

Bedriften skal regelmessig registrere og journalføre følgende data:

- Fiskemengde
 - Total biomasse
 - Antall individer
 - Biomasse og antall produsert fisk siste år
- Fôrtype og fôrforbruk
- Mengde rømt fisk
- Mengde død fisk
- Avfallsmengder og disponeringsmåter
- Bruk av
 - Antibiotika, type og mengde
 - Insekticid, type og mengde
 - Andre kjemikalier, type og mengde
- Mengde oppsamlet slam fra renseanlegget per år
 - Med antibiotika
 - Uten antibiotika
 - Mengden tørrstoff
 - Leveringssted og disponeringsmåte
- Resultat av utslippskontrollen i renseanlegget
- Resultat av prøver av vannkvaliteten i resipienten

Journalen skal oppbevares ved anlegget i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

11. Miljøtilstand og overvåking av resipient. Rapportering til Fylkesmannen

11.1. Krav til miljøtilstand

I følge vannforskriften § 4 skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Utslipp fra anlegget skal ikke føre til at gravende dyr ikke kan eksistere ved eller i nærsone til utslippsstedet for avløpsvannet.

Overflatevannet i influensområdet skal om sommeren ikke være dårligere en naturtilstandsklassen.

11.2. Krav til overvåking

Marine Harvest Norway AS må utarbeide et overvåkningsprogram for å kartlegge eventuelle effekter på naturmangfoldet innenfor utslippets influensområde. Programmet må utarbeides på en slik måte at prøvetaking ikke innvirker på verneverdiene i området.

Overvåkningsprogrammet må utarbeides og oversendes Fylkesmannen **innen 15. januar 2014**.

Det er ikke tillatt å utføre grabbing eller andre aktiviteter som direkte påvirker sjøbunnen innenfor det forslåtte marine verneområdet på Rødberg uten spesifikk tillatelse fra Fylkesmannen.

Bedriften plikter å koste eller delta i undersøkelser som Fylkesmannen finner nødvendig for å kartlegge forurensningseffekt i resipienten (jf. § 51 i forurensningsloven). Bedriften kan også etter pålegg fra Fylkesmannen måtte betale for en høydelig del av kostnadene ved en resipientundersøkelse (enkeltstående eller vedvarende program) i et litt større område der anlegget er plassert.

11.3. Rapportering til Fylkesmannen

Andre utslippsdata skal rapporteres innen 1. mars året etter utslippsåret via Altinn. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

12. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jfr punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Trikloretan	TRI
Muskxylen (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Musketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluorerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT

VEDLEGG 2 - Definisjoner

Avløp:

SS Suspendert stoff, partikler i avløpsvann.

BOF₅ Biologisk oksygenforbruk over 5 døgn, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.

Støy:

L_{pAekvT} Gjennomsnittlig ekvivalent støynivå for varierende støy, over en bestemt tidsperiode T (for eksempel 4, 8 eller 12 timer).
L_{pAekv8h*}: For nattperioden skal støyen midles over faktisk driftstid, inntil 8 timer.

L_{A1} Statistisk maksimalnivå for støy, uttrykt som det støynivået som blir overskredet i 1 % av tiden.